

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Яңа Кишет авыл жирлеге Советы
Карары**

18 июль 2023 ел

№82

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы "Яңа Кишет авыл
жирлеге" муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр
проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясына, «Россия Федерациясе субъектларында ижтимагыт хакимиятне оештыруның гомуми принциплары турында» 2021 елның 21 декабрэндәге 414-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясына ярашлы рәвештә Яңа Кишет авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Яңа Кишет авыл жирлеге Советының 23.04.2021 ел, № 20 (03.10.2022 ел, № 63 үзгәрешләр белән) карары белән расланган Арча муниципаль районы «Яңа Кишет авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмэләрне кертергә:

1) 19 статьяның 2 нче пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Авыл старостасы аның составына элге авыл жирлеге кергән авыл жирлеге гражданны жыены тәкъдиме буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан билгеләнә. Авыл старостасы элге авыл жирлеге территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия булган Россия Федерациясе гражданны яки гражданны жыены тәкъдим иткән көнгә 18 яшькә житкән һәм элге авыл жирлеге территориясендә урнашкан торагы булган Россия Федерациясе гражданны арасыннан билгеләнә.»;

2) 19 статьяның 3 нче пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Авыл старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны биләүче зат була алмый, муниципаль берәмлекнең даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы вәкиллеке органы депутаты муниципаль вазыйфасыннан яисә муниципаль хезмәт вазыйфасыннан тыш, жирле үзидарә органнары белән хезмәт

мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә тора алмый.»;

3) 19 статьяның 4 нче пунктының 1 нче пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны биләүче, муниципаль вазыйфа, үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы депутаты яки муниципаль хезмәт вазыйфасыннан тыш;»;

4) 32 статьяның 8 һәм 9 пунктларында "Татарстан Республикасы Президенты" сүзләрен "Татарстан Республикасы Башлыгы" (Рәисе) сүзләренә алыштырырга;

5) 32 статьяның 10 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

6) 42 статьяны 6 нчы пункт белән тулыландырырга:

«6. Муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы депутатының вәкаләтләре муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы карары белән, әгәр депутат житди сәбәпләрсез муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы утырышларында алты ай рәтгән булмаса, вакытыннан алда туктатыла.»;

7) 68 статьяны түбәндәге эчтәлектәге 68.1 статья белән тулыландырырга:

"68_1 статья. Торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләренә эчтәлегә

1. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре:

1) гомуми файдаланудагы территорияләргә карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның фасадларының һәм саклагыч конструкцияләренә тышкы күренеше;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләре үткәрелгәннән соң;

4) жирлек территориясен яктыртуны оештыру, биналарны, корылмаларны, архитектур яктыртуны керттеп;

5) жирлек территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк бакчаларын һәм үлән үсемлекләргә үскән башка территорияләргә булдыру, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен;

6) мәгълүматны жирлек территориясендә урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр, элмә такталар урнаштыру;

7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннарны йөртү өчен майданчыкларны, парковкаларны (машина кую урыннарын), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;

8) жәяүлеләр коммуникацияләрен оештыру, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатыннан торак пункт территориясен төзекләндерү;

10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) яңгыр суларын агызуны оештыру;

12) жир эшләрән башкару тәртибе;

13) биналарның, корылмаларның, жир кишәрлекләренең милекчеләре һәм (яки) башка законлы хужаларының (алар астында жир кишәрлекләре барлыкка килмәгән яки мондый йортлар чикләре буенча төзелгән күпфатирлы йортлардагы милекчеләрдән һәм (яки) башка законлы милекчеләрдән тыш) янәшәдәге территорияләрне карап тотуда катнашуы;

14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә янәшәдәге территорияләр чикләрен билгеләү;

15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) жирлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны гамәлгә ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе.»;

8) 81 статьясының 7 пунктының түбәндәге эчтәлектәге абзац белән тулыландырырга:

"Россия Федерациясенен милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенә юнәлешләрне билгели торган документлар»;

9) 83 статьясының 2 пунктының түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда, ә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 25_1 статьясының 1 өлешендәге 4, 4_1 һәм 4_3 пунктларында каралган очракларда, гражданнар жыенында хәл ителә.».

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Яңа Кишет авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен 1 нче кушымта нигезендә расларга.

3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Яңа Кишет авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар үткәру һәм гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен 2 нче кушымта нигезендә расларга.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга һәм гражданнар күпләп жыела торган урыннарда Яңа Кишет авылы, Дуслык урамы, 100а йорт, Иске Кишет авылы, Г.Сафиуллин урамы, 26а йорты, Кшкар авылы, Яңа урам, 125 йорт, Симетбаш авылы, Узәк урамы, 19а йорты адреслары буенча мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

5. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проектына килгән тәкъдимнәренә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркем төзәргә:

Арча муниципаль районы
Яңа Кишет авыл җирлеге Советының
18 нче июль 2023 ел, № 82
карарына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл җирлеге муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл җирлеге уставы проекты буенча тәкъдимнәр язмача төзәтмәләр таблицасы рәвешендә Яңа Кишет авыл җирлеге Советына 422034, Татарстан Республикасы, Арча муниципаль районы, Яңа Кишет авылы, Дуслык урамы, 100а йорты адресы буенча кертелә:

№	Пункт, пунктча	Карар проекты тексты	Төзәтмә тексты	Проектның төзәтмә кертелгән тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.А.и., адресы, эш, уку урыны)

Тәкъдимнәр эш көннәрендә 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр гражданнар күпләп жыела торган урыннарда һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында кабул ителә.

2. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокукы белән катнашу турында гаризалар язма рәвештә яисә почта аша түбәндәге адрес буенча бирелә: 422034, Татарстан Республикасы, Арча муниципаль районы, Яңа Кишет авылы, Дуслык урамы, 100а йорт.

Гаризалар эш көннәрендә 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр гавами тыңлаулар үткәрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре эшче төркем тарафыннан теркәлә һәм Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл җирлеге Советына һәм башлыгына карау өчен тапшырыла.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру
ТӘРТИБЕ

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставы проекты карау буенча гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставының 22 статьясы нигезендә үткәрелә.
2. Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте, прокуратура органнары, сәяси партияләр, башка ижтимагый берләшмәләр вәкилләре, белгечләр, кызыксынган затларны чакырып үткәрелергә мөмкин.
3. Гавами тыңлауларда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл жирлегендә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.
4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланьрга 1 сәгать кала башлана.
5. Гавами тыңлауларда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы яки башлык урынбасары рәислек итә.
6. Гавами тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул утырышта катнашучыларга тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы, тыңлауларны үткәру тәртибе турында хәбәр итә.
7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен секретариат житәкчесе һәм ике әгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайлана.
8. Төп доклад белән устав проекты эшләү буенча эшче төркем житәкчесе чыгыш ясый.
9. Төп докладтан соң сүз гавами тыңлауларда катнашырга чакырылган катнашучыларга бирелә.
10. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокукы белән катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чакырыла.
11. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары расланган регламент нигезендә дәвам итәргә тиеш.
12. Гавами тыңлауларда катнашучылар рәис рөхсәте белән чыгыш ясаучыларга чыгыш ясаганнан соң сораулар бирергә хокуклы.
13. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәругә комачауларга хокуклы түгел.
14. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәү гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

15. Гавами тыңлаулар үткөрү тәртибе бозылган очракта, рәислек итүче аларны тыңлаулар үткөрелә торган бинадан чыгарып жибәрүне таләп итәргә хоуклы.

16. Чыгышлар тәмамланганнан соң, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен сүз бирә ала.

17. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсенә житәкче һәм секретариат әгъзалары имза сала һәм ул Яңа Кишет авыл жирлегә Советы материалларында саклана.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан әзерләнә һәм халыкка житкерелергә тиеш.

19. Гавами тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итү Яңа Кишет авыл жирлегә Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.